Manifest

voor een nieuwe koers in de kunst en de muziek

Terug naar de schoonheid van het Bel Epoque

Marc van Delft

2026

Manifest voor een nieuwe koers in de kunst en de muziek
Terug naar de schoonheid van het Bel Epoque
Marc van Delft
3-3-2026

Dit manifest is o.a. ontstaan n.a.v. gesprekken met musici als Ed de Boer en n.a.v. een toespraak (van een minuut) van Thierry Baudet.[1]

Baudet stelt dat het Europa van 1,5 eeuw geleden, het fin de siècle, de tijd rond 1900, een geweldige tijd van een ongekende cultuurbloei was.

Dat was inderdaad een duizelingwekkend tijdperk, het was de periode van de Hoog- en Laat-Romantiek, het Impressionisme, Folklorisme, Art Nouveau, Symbolisme, het Ballet Russe, etc.

Denk ook aan alle prachtige stadswijken die rond 1900 werden gebouwd, zoals Duinoord en het Statenkwartier in Den Haag, denk aan Parijs, en aan gebouwen zoals het 1e Goetheanum van Steiner, de Sagrada Familia van Gaudi, het Horta-museum, etc.

Het was het tijdperk van de ultieme schoonheid:
Het Bel Epoque !!

Het was ook een hele spirituele tijd, de tijd van Blavatsky en Steiner, en het ontstaan van de Theosofie en de Antroposofie.

Een duizelingwekkende verzameling ongekende genieën leefden er in die periode rond 1900, zoals de componisten: Debussy, Ravel, (de vroege) Strawinsky, Rimsky Korsakow, Borodin, Tsjaikowsky, Dvorack, De Falla, Mahler, Schreker, Bruckner, Brahms, Puccini, Wagner, Fauré, Dukas, Sibelius, Scriabin, Prokofief, Bartok, Respighi, R. Strauss, Rachmaninow, Ives, Satie, Zemlynsky, etc.

Grote schrijvers zoals Couperus, Frederik van Eeden, Kloos, Perk, Baudelaire, Verlaine, Claudel, Maeterlinck, Rilke, Kafka, Hesse, etc.

[1] zie: ***https://www.facebook.com/watch/?v=587714366916654***

Schilders als Böcklin, Moreau, Waterhouse, Burne-Jones, Millais, Delville, Prikker, Klimt, Von Stuck, Schwabe, Repin, Balla, de vroege Mondriaan, Jan Toorop, Mucha, Redon, Monet, Franz Mark, Van Gogh, Pisarro, Sisly, Cézanne, de beeldhouwer Rodin, etc.

In die periode was er volgens Emil Pales[2] ***een dubbele Michaels-Zonne-periode*** tussen 1879-1917.[3]

Maar na 1914 ging het in de ***Samael-Mars-periode***[4] helemaal mis... Mars-periodes zijn altijd periodes van omwentelingen, oorlogen, revoluties, volksverhuizingen, etc.
Toen kregen we ***de nieuwe zakelijkheid***, de ijzer- staal en beton-literatuur van Bordewijk en Elschot, het tijdperk van de vierkant-vormen begon, en er ontstonden ***onzinnige rebelse kunstvormen*** zoals **DADA**: Men ging toiletpotten in het museum zetten, en de Mona Lisa van een snorretje voorzien, e.d. (laggu man!)

En we kregen ook nog de twee wereldoorlogen, fascisme, bolsjewisme, genociden, de koude oorlog en veel revoluties.

Maar na de 2e wereldoorlog slaat in de kunst werkelijk helemaal ***de totale gekte*** toe, met klieder-kunstwerken, lelijkheid, waanzin en gekte, piepkraakknormuziek, de Notenkrakers-revolutie, het Modernisme en de avant garde, figuren als Stockhausen, Goeyvaerts, Boulez, Reinbert de Leeuw, Van Vlijmen, Peter Schat, Louis Andriessen, etc. gaan de dienst uitmaken in de muziekwereld.

Schoonheid en gevoel waren in de 20e eeuw 'not done',
muziek 'betekent' niks, het was alleen maar geordend geluid...

Thierry Baudet noemt de Frankfurter Schule, zoals Adorno, de voorvechter van Schoenberg en diens atonale 12-toons-techniek.

---

[2] zie: Emil Pales: 'Die sieben Erzengel'

[3] Een 72-jarige Michaelsperiode van 1845-1917,
en een lange Michaels-periode van 354 jaar van 1879-2234

[4] 1917-89 volgens Emil Pales

En dan heb je de absurde waanzin zoals 'conceptuele kunst'.
Na de 12-toonsmuziek ontstaat in de Darmstadtschool de seriële muziek en de meest bizarre, wilde en idiote experimenten, zoals bv. de (conceptuele…) 'toevalsmuziek' van John Cage.
Het was alsof er allerlei gekken uit een inrichting waren ontsnapt, die nu de dienst gingen uitmaken in de kunstwereld....

Maar sinds 2020 lijkt het wel of de gehele maatschappij door gekken, idioten en gestoorden wordt geregeerd, en de gekte lijkt wel iedere dag erger te worden...
We leven ondertussen in een open inrichting.
De gekken en de clowns maken de dienst uit.

Thierry Baudet stelt de vraag:
Stel je voor dat de beschaving [uit die tijd rond 1900] was voort gegaan....
Hij bedoelt natuurlijk, als de beschaving was voortgegaan zoals hij al die eeuwen daarvoor via een natuurlijke evolutie was voortgegaan, in plaats van een Martiale-oorlogs-eeuw van revoluties, die op een rebels-agressieve wijze al het oude wilde vernietigen...

Wat in de 20e eeuw gebeurde kan je vergelijken met de wolf die de grootmoeder van Roodkapje opeet. Het vernietigen van de verbinding met het verleden en de tradities en oude wijsheden levert een lege, domme, ontwortelde, ontaarde mens op, die door de 'wolf' van het materialisme en de televisie- en digitale realiteit wordt opgegeten, die geestelijk verarmt tot een geestloze zombie-achtige massamens.

Dat wat Baudet beschrijft, dat is nou precies wat ik zelf ook wil:

Ik wil met mijn muziek aansluiten bij de kunst van rond 1900, de tijd van de weelderige virtuoos georkestreerde orkestwerken zoals 'Daphnis et Chloé' van Ravel, de 'Vuurvogel' van Stravinsky, Holsts 'Planets' en de Rome-stukken van Respighi, mijns inziens is dat het mooiste wat ooit gemaakt is, en vanuit dat soort muziek kunnen we verder gaan en maar zien waar het op uitkomt, vanuit intuïtie, in een ***evolutie***, zoals dat alle eeuwen daarvoor ook was gegaan.

Dat is mijn overtuiging, en dit idee zou ik als ***manifest*** aan de gehele kunstwereld willen voorleggen.

Door het Modernisme is er in de officiële concertwereld een ***kloof*** ontstaan tussen het publiek en de componisten.
Hedendaagse componisten met gezond verstand, die inzien dat het 20e eeuwse Modernisme een dwaalweg is, en die gewoon 'mooie' muziek willen maken die door het publiek kan worden begrepen, kunnen vaak geen podium meer vinden voor hun muziek, omdat er een 'museumcultuur' is ontstaan van 'het Pantheon' van de 'onsterfelijke meesterwerken' voor het gewone publiek, en aparte concerten voor moderne muziek voor een klein elitair publiek (gewone mensen houden niet van ultra moderne muziek) van arrogante snobs en betweters die menen hoog boven de 'het gepeupel' te staan, die 'te dom' zijn om de 'geniale' piep-kraak-knor-dissonanten-chaos-muziek te begrijpen…

Het gewone concertpubliek is echter helemaal niet 'dom', maar kan heel goed het verschil horen tussen echte kunst en het bedrog van 'de nieuwe kleren van de keizer'...

Componisten met gezond verstand die vaak prachtige muziek maken wat door het gewone publiek hogelijk wordt gewaardeerd, die worden door de heersende modernistisch-materialistische kunstelites, die de baas zijn in het kunstleven, echter met satanisch hoongelach af geserveerd.

Het is hoog tijd dat hier een einde aan komt.

In de tijd van Bach, Mozart, Schumann, Brahms en Mahler luisterden de mensen uitsluitend naar 'eigentijdse muziek'.

Ik heb met mijn werken vaak veel succes gehad bij het publiek, maar helaas minder bij de kunstelite die de dienst uitmaakt in het concertleven, dus het wordt tijd dat de programmamakers onze welluidende meesterwerken in de gewone programma's gaan programmeren, in plaats van in een aparte modernistische keuze-concert-serie of als 'voorafje' van een traditioneel concert.

Dit is de eis die wij componisten stellen, wat ik via dit Manifest wil laten weten aan de programmamakers van de Nederlandse orkesten en concertzalen e.d.

Nu is het echt niet zo dat alle 20e eeuwse muziek bedrog is, ook in de 20e eeuw zijn nieuwe, moderne technieken uitgevonden die wel muzikaal aanvaardbaar waren voor het publiek zoals de mikro-polyfonie van Ligeti, werken van Penderecky en Lutoslawsky, de minimal music van Reich, Glass, en Adams, en 'de nieuwe eenvoud' van Arvo Pärt, Gorecky, Ten Holt, die dan ook prompt in de filmmuziek ingang vonden, en ook waren er componisten zoals Britten, Vaughan Williams, Walton, Sjostakowitsj, v.d. Horst, e.a. die zich niks aantrokken van modieuze modernismen maar gewoon op hun eigen (in de ogen der snobs 'conservatieve') wijze door gingen met componeren.

In de wereld van de filmmuziek en de blaasmuziek is er bv. geen kloof tussen publiek en hedendaagse componisten opgetreden, in deze werelden heeft de ontwikkeling van de muziek op een gezonde manier, in een EVOLUTIE tot nieuwe klankwerelden geleid, waarbij geen vervreemding van het publiek tav de componisten is opgetreden.

Wat betreft het officiële concertleven van de beroeps symfonie-orkesten en de opera e.d. geldt echter, dat deze nog steeds veelal geleid worden door Randstad- en Grachtengordel-intellectuelen die de idealen van het 20e eeuwse Modernisme zijn toegedaan.

Een Mars-periode is bijna altijd een periode van omwentelingen, revoluties, crisis, oorlogen etc. (ook bv. in de 14e eeuw….)

In de 20e eeuw zien we in de kunst dat er een revolutie plaatsvond van een destructief marciaal soort agressieve neiging om al het oude kapot te maken, en allerlei idiote wilde experimenten te doen.

Dat krijgt ook zelfs strijd- en oorlogstermen zoals:
Avantgarde, En Garde, 'te wapen'.

Het was een grote opgestoken middelvinger naar al het oude.

Dat is een dwaalweg gebleken, die de hele officiële concert- muziek-cultuur kapot heeft gemaakt.
Dat is a.h.w. 'de wolf' die grootmoeder opeet…

We moeten dus terug naar de tijd toen alles nog 'normaal' was, en de kunst op een gezonde manier langzaam evolueerde naar nieuwe klankwerelden, die door de gewone mensen kon worden meegevoeld.

Want het gewone concertpubliek wil geen atonale modernistische piep-kraak-knor-muziek uit het gekkenhuis beluisteren, maar muziek met een tonale basis, die echte bezielde kunst is, want de mens luistert tonaal, dat zit in ons lichaam en ziel ingebakken, de slagersjongen zal op de fiets nooit een '12-toonsmelodie' fluiten (tenzij hij dronken is natuurlijk...), zoals Schönberg hoopte....

De periode dat de kunst nog 'normaal' was en de wereld nog niet in een open inrichting was veranderd, dat was in de tijd rond 1900, dus daar moeten we naar terug, en van daaruit kunnen we verder gaan, via EVOLUTIE, en dat is m.i. precies wat Thierry Baudet ook propageert.

Dat is ***niet conservatief*** of ***reactionair,*** want als we in een bos zijn verdwaald, dan is het het beste om weer terug te gaan naar de plek waar we verkeerd zijn gelopen, om van daaruit een andere route te gaan lopen/zoeken.
In de 20e eeuw zijn we verdwaald, met catastrofale gevolgen voor mens en cultuur.
Dat moet nu afgelopen zijn.

Een nieuwe tijd breekt aan.
Sinds 1989 zitten we volgens Emil Pales in een ***kleine Jupiter-Zachariel-periode*** van 72 jaar. (1989-2061)
Meestal zijn Jupiter-periodes enorme culturele bloeiperiodes, zoals bv. de Renaissance rond 1500, het tijdperk van de HOMO UNIVERSALIS! (Leonardo da Vinci, Michelangelo, Raffael o.a.)

Dat zou deze periode ook kunnen zijn, daarom noemde Thierry Baudet zijn onderzoeks-instituut: het ***Renaissance instituut***...

Het is tijd voor een RENAISSANCE VAN DE SCHOONHEID.

Maar de kunstbazen houden nog te veel vast aan het Modernisme en de revolutie-gedachte van de 20e eeuwse Mars-periode.
Dat is een dwaalweg.

Het is 'An der Zeit', dat de cultuur weer gaat bloeien in schoonheid, en dat kan best, want er zijn vele componisten die welluidende, fraaie muziek schrijven die het reguliere concertpubliek zeker prachtig zal vinden, zoals werken van componisten zoals ik zelf, Ed de Boer, John Borstlap, Roel van Oosten, Joep Franssens, Jeff Hamburg, Frank den Herder, Jacob ter Veldhuis, Peter Greve en vele anderen.

==========

Marc van Delft
3 maart 2026

==========

Voor meer begrip voor het hier te berde gebrachte, bv. ook over de theorie van Emil Pales over de zeven tijdgeest-planeten-aartsengelen - zie mijn recent geschreven artikelen over dit onderwerp:

https://www.marcvandelft.nl/DE%20TOESTAND%20IN%20DE%20WERELD-4-.PDF

https://www.marcvandelft.nl/Mars-tijdperken%20en%20omwentelingen.pdf

https://www.marcvandelft.nl/MODERNISME%20IN%20DE%20MUZIEK%20EN%20KUNST.PDF

Zie verder de artikelen op mijn website,
zie:
https://www.marcvandelft.nl/menu24.html

https://www.marcvandelft.nl/submenu428.htm

Marc van Delft – copyright 2026

www.marcvandelft.nl

Email:
marcvandelft@gmail.com